

POSTANOWIENIE
Z DNIA 29 STYCZNIA 2009 R.
WZ 75/09

Stosownie do treści art. 8 ust. 2 c ustawy z dnia 23 lutego 1991 r. o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego (Dz. U. Nr 34, poz. 149 ze zm.), w sprawie o odszkodowanie lub zadośćuczynienie za wykonanie decyzji o internowaniu wydanych w związku z wprowadzeniem w Polsce w dniu 13 grudnia 1981 r. stanu wojennego, bez względu na status prawny osoby internowanej, orzeka zawsze powszechny sąd okręgowy, nigdy zaś wojskowy sąd okręgowy, co stanowi wyjątek od zasady określonej w art. 8 ust. 2 tejże ustawy.

Przewodniczący: Sędzia SN W. Błuś.

Sędziowie SN: J. Steckiewicz, Z. Stefaniak (sprawozdawca).

Sąd Najwyższy w sprawie z wniosku Mirosława R. o odszkodowanie i zadośćuczynienie za internowanie w okresie stanu wojennego, tj. od dnia 16 grudnia 1981 r. do dnia 21 stycznia 1982 r., po rozpoznaniu w Izbie Wojskowej na posiedzeniu w dniu 29 stycznia 2009 r. zażalenia wniesionego przez wnioskodawcę na postanowienie Wojskowego Sądu Okręgowego w W. z dnia 20 listopada 2008 r., o przekazaniu wniosku do rozpoznania Sądowi Okręgowemu w O.

u t r z y m a ł w mocy zaskarżone postanowienie (...).

UZASADNIENIE

W dniu 20 listopada 2008 r. Wojskowy Sąd Okręgowy w W., rozpoznając sprawę Mirosława R., postanowił „na zasadzie art. 8 ust. 2c ustawy z dnia 23 lutego 1991 r. o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego (Dz. U. Nr 34, poz. 149 ze zm.) w zw. z art. 35 § 1 k.p.k. uznać się niewłaściwym do rozpoznania wniosku Mirosława R. z dnia 18 kwietnia 2008 r. w przedmiocie zasądzenia na jego rzecz odszkodowania za poniesione szkody związane z wydaniem w stosunku do jego osoby decyzji o internowaniu w związku z wprowadzeniem w dniu 13 grudnia 1981 r. w Polsce stanu wojennego oraz przekazać zgodnie z właściwością do rozpoznania Sądowi Okręgowemu w O.”.

Orzeczenie to zaskarżył Mirosław R. i we wniesionym zażaleniu podkreślił, iż jego zdaniem wydane orzeczenie jest bezzasadne, bo w czasie internowania pełnił on zastępczą służbę wojskową w Kopalni Węgla Kamiennego, do której to został skierowany przez Wojskową Komendę Uzupełnień w S., a to przesądza, że do rozpoznania jego sprawy wyłącznie właściwy jest sąd wojskowy. Dlatego też domaga się uchylenia zaskarżonego postanowienia.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zażalenie wnioskodawcy nie jest zasadne.

Sąd pierwszej instancji słusznie w uzasadnieniu swej decyzji przywołał treść art. 1 ust. 5 pkt e ustawy z dnia 19 września 2007 r. o zmianie ustawy o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego (Dz. U. Nr 191, poz. 1372), ustalający treść art. 8 ust. 2c ustawy lutowej w brzmieniu: „żądanie odszkodowania i zadośćuczynienia za szkodę i krzywdę wynikłe z wykonania decyzji, o której mowa w ust. 1 (o internowaniu –

uwaga SN), należy zgłosić w sądzie okręgowym, w którego okręgu zamieszkuje osoba składająca żądanie, w terminie roku od dnia wejścia w życie ustawy z dnia 19 września 2007 r. o zmianie ustawy o uznaniu za nieważne ...”.

Tak więc, w zakresie spraw o odszkodowanie za internowanie, w związku z wprowadzeniem w dniu 13 grudnia 1981 r. w Polsce stanu wojennego, wyłącznie właściwym jest sąd okręgowy, w którego okręgu zamieszkuje osoba domagająca się odszkodowania, w związku z wykonaniem wobec niej decyzji o internowaniu.

Z analizy prac Sejmowej Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka, zajmującej się poselskim projektem cytowanej ustawy z dnia 19 września 2007 r. o zmianie ustawy (...) jednoznacznie wynika, iż ustawodawcy chodziło o maksymalne uproszczenie trybu postępowania w sprawach o odszkodowania za internowanie. Stąd wskazanie na sąd okręgowy, w którego okręgu zamieszkuje osoba składająca żądanie, jako na sąd jedynie właściwy w systemie sądów powszechnych, do którego wnioskodawcy mają najłatwiejszy dostęp i to bez ponoszenia zbędnych kosztów. Nie jest przy tym istotne, gdzie i kiedy nastąpiło internowanie oraz jaki był w tym momencie status prawny osoby zatrzymanej.

Z ustaleń poczynionych przez Sąd pierwszej instancji wynika, że Mirosław R. zamieszkuje w M. W tym stanie rzeczy sądem właściwym do rozpoznania jego wniosku z dnia 18 kwietnia 2007 r., zawierającego żądanie odszkodowania i zadośćuczynienia za szkodę i krzywdę wynikłą z decyzji Komendanta Wojewódzkiego MO w K. z dnia 16 grudnia 1981 r., oznaczonej (...), jest wyłącznie Sąd Okręgowy w O.

Dlatego też należało postanowić jak wyżej.